

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional descriptive research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลินในโรงพยาบาลสารภี จังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลินที่มีภาวะแทรกซ้อน ที่แพทย์ได้วินิจฉัยโรคไว้ ซึ่งมารับบริการในคลินิกเบาหวานของโรงพยาบาลสารภี จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 105 ราย ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 16 มีนาคม 2559 ถึงวันที่ 21 เมษายน 2559 โดยใช้แบบสอบถามซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.91 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งได้ผลการวิจัยนำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 บัญชีส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับ โรคเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน

ตอนที่ 3 การปฏิบัติตนของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 4 ระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานและการปฏิบัติตนกับระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 1 บัญชีส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน ความเพียงพอของรายได้ ภาวะหนี้สิน สิทธิประโยชน์ในการรักษาพยาบาล อายุที่เริ่มป่วยเป็นโรคเบาหวาน ระยะเวลาการป่วยเป็นโรคเบาหวาน ระดับน้ำตาลในเลือด รอบเอว ดัชนีมวลกาย ธรรมเนียมปฏิบัติ ภาวะแทรกซ้อนของโรคเบาหวาน การรักษาโรคเบาหวาน การเข้ารับรักษาตัวแบบผู้ป่วยในของโรงพยาบาลและการเข้าร่วมกิจกรรมคลินิกเบาหวาน มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	52	49.52
หญิง	53	50.48
อายุ (ปี)		
35 - 44 ปี	6	5.71
45 - 54 ปี	35	33.33
55 - 64 ปี	54	51.43
65 - 74 ปี	8	7.62
75 ปีขึ้นไป	2	1.91
Mean = 56.51 S.D. = 7.53 Min = 35 Max = 77		
สถานภาพสมรส		
โสด	10	9.52
สมรส	78	74.29
หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่	17	16.19
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	45	42.86
มัธยมศึกษาตอนต้น/มศ.3	36	34.28
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	9	8.57
อนุปริญญา/ปวส.	7	6.67
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	7	6.67
สูงกว่าปริญญาตรี	1	0.95
ไม่ได้ศึกษา	0	0.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ (ต่อ)		
เกษตรกรรวม	20	19.05
รับจ้างทั่วไป	40	38.10
ค้าขาย	19	18.09
ธุรกิจส่วนตัว	3	2.86
พนักงานบริษัทเอกชน	1	0.95
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	9	8.57
ว่างงาน	13	12.38
รายได้เฉลี่ยของครอบครัว (บาทต่อเดือน)		
น้อยกว่า 2,501 บาท	3	2.86
2,501 - 5,000 บาท	47	44.76
5,001 - 7,500 บาท	7	6.67
7,501 - 10,000 บาท	29	27.62
10,001 บาทขึ้นไป	19	18.09
Mean = 9,843.81 S.D. = 10,729.52 Min = 600 Max = 60,000		
ความเพียงพอของรายได้		
เพียงพอ	40	38.10
ไม่เพียงพอ	65	61.90
ภาระหนี้สิน		
มี	52	49.52
ไม่มี	53	50.48

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
สิทธิประโยชน์ในการรักษาพยาบาล		
ประกันสังคม	1	0.95
ประกันชีวิต	0	0.00
ประกันสุขภาพถ้วนหน้า (30 บาท)	73	69.53
ประกันสุขภาพถ้วนหน้า (ไม่เสียเงิน)	12	11.43
สวัสดิการข้าราชการ/อปท. (เบิกได้)	14	13.33
อื่นๆ (ชำระเอง)	5	4.76

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่าง เป็นเพศหญิงจำนวน 53 คน ร้อยละ 50.48 เพศชายจำนวน 52 คน ร้อยละ 49.52 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 55 - 64 ปี ร้อยละ 51.43 รองลงมา อายุ 45 - 54 ปี ร้อยละ 33.33 อายุ 65 - 74 ปี ร้อยละ 7.62 อายุ 35 - 44 ปี ร้อยละ 5.71 และอายุตั้งแต่ 75 ปีขึ้นไป ร้อยละ 1.91 ตามลำดับ มีอายุเฉลี่ย 56.51 ปี สถานภาพสมรส ร้อยละ 74.29 มีร้อยละ 16.19 เป็นหม้าย หย่าร้างและแยกกันอยู่ อีกร้อยละ 9.52 มีสถานภาพโสด ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ จบชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 42.86 รองลงมาจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหรือมศ.3 ร้อยละ 34.28 ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือปวช. ร้อยละ 8.57 อนุปริญญาหรือปวส. กับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 6.67 เท่าๆ กัน มีเพียงร้อยละ 0.95 ที่จบสูงกว่าระดับปริญญาตรี กลุ่มตัวอย่างประกอบอาชีพ รับจ้างทั่วไป ร้อยละ 38.10 อาชีพเกษตรกรรมและค้าขายใกล้เคียงกันที่ร้อยละ 19.05 และ 18.09 มีร้อยละ 12.38 ยังคงว่างงาน ร้อยละ 8.57 รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 2.86 ทำธุรกิจส่วนตัว และร้อยละ 0.95 เป็นพนักงานบริษัทเอกชน รายได้ครอบครัวต่อเดือนส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 2,501 - 5,000 บาท ร้อยละ 44.76 รองลงมา 7,501 - 10,000 บาท ร้อยละ 27.62 มากกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 18.09 ระหว่าง 5,001 - 7,500 บาท ร้อยละ 6.67 และตั้งแต่ 2,500 บาทลงไป ร้อยละ 2.86 มีรายได้เฉลี่ย 9,843.81 บาทต่อเดือน รายได้ของครอบครัวยังคงไม่เพียงพอถึงร้อยละ 61.90 มีร้อยละ 39.10 ที่รายได้เพียงพอ กลุ่มตัวอย่างมีหนี้สินร้อยละ 49.52 ไม่มีหนี้สินร้อยละ 50.48 สิทธิประโยชน์ในการรักษาพยาบาลส่วนใหญ่ใช้สิทธิบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า (30 บาท) ร้อยละ 69.53 รองลงมา ใช้สวัสดิการข้าราชการหรืออปท. (เบิกได้) ร้อยละ 13.33 สิทธิบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า (ไม่เสียเงิน) ร้อยละ 11.43 สิทธิอื่นๆ (ชำระเอง) ร้อยละ 4.76 และมีเพียงร้อยละ 0.95 ใช้สิทธิประกันสังคมในการรักษาพยาบาล

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละการเจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวานและสภาวะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
อายุที่เริ่มป่วยเป็นโรคเบาหวาน (ปี)		
น้อยกว่า 35 ปี	5	4.76
35 - 44 ปี	22	20.95
45 - 54 ปี	61	58.10
55 - 64 ปี	15	14.28
65 ปีขึ้นไป	2	1.91
Mean = 48.58 S.D. = 7.19 Min = 30 Max = 68		
ระยะเวลาการเจ็บป่วยเป็นโรคเบาหวาน (ปี)		
น้อยกว่า 11 ปี	78	74.29
11 - 20 ปี	20	19.05
21 - 30 ปี	6	5.71
31 ปีขึ้นไป	1	0.95
Mean = 8.06 S.D. = 6.66 Min = 1 Max = 31		
ระดับน้ำตาลในเลือด (มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร)*		
70 - 130 มก./ดล.	36	34.29
131 - 179 มก./ดล.	41	39.05
180 มก./ดล. ขึ้นไป	28	26.67
Mean = 157.85 S.D. = 54.41 Min = 87 Max = 497		
รอบเอว (เซนติเมตร)		
ผู้ชาย		
น้อยกว่าเท่ากับ 90 ซม.	24	46.15
91 ซม. ขึ้นไป	28	53.85
Mean = 88.63 S.D. = 11.11 Min = 60 Max = 114		
ผู้หญิง		
น้อยกว่าเท่ากับ 80 ซม.	29	54.72
81 ซม. ขึ้นไป	24	45.28
Mean = 78.51 S.D. = 14.58 Min = 55 Max = 105		

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ดัชนีมวลกาย (กิโลกรัมต่อตารางเมตร)**		
น้อยกว่า 18.5	8	7.62
18.5 - 24.9	44	41.91
25 - 29.9	35	33.33
30 ขึ้นไป	18	17.14
Mean = 25.11 S.D. = 4.75 Min = 14.9 Max = 38.2		
ญาติสายตรงเป็นโรคเบาหวาน		
มี	67	63.81
ไม่มี	38	36.19

หมายเหตุ * เกณฑ์สำนักโภชนาการ กรมอนามัย (2555)

** เกณฑ์สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (2559 : 38)

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เริ่มเจ็บป่วยเป็นโรคเบาหวานเมื่ออายุอยู่ระหว่าง 45 - 54 ปี ร้อยละ 58.10 รองลงมาเริ่มป่วยเมื่ออายุ 35 - 44 ปี ร้อยละ 20.95 อายุ 55 - 64 ปี ร้อยละ 14.28 อายุมากกว่า 35 ปี ร้อยละ 4.76 และอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป ร้อยละ 1.91 ตามลำดับ อายุเฉลี่ยที่เริ่มเป็นโรคเบาหวานคือ 48.58 ปี โดยมีระยะเวลาการเจ็บป่วยเป็นโรคเบาหวานส่วนใหญ่อยู่ที่ 10 ปีลงไปร้อยละ 74.29 รองมาร้อยละ 19.05 เป็นโรคเบาหวาน 11 - 20 ปี ร้อยละ 5.71 เป็นโรคเบาหวาน 21 - 30 ปี และร้อยละ 0.95 เป็นโรคเบาหวานมากกว่า 30 ปี มีระยะเวลาการเจ็บป่วยเฉลี่ย 8.06 ปี ระดับน้ำตาลในเลือดส่วนใหญ่มีค่าอยู่ระหว่าง 131 - 179 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร ร้อยละ 39.05 รองลงมา 70 - 130 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร ร้อยละ 34.28 และตั้งแต่ 180 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตรขึ้นไป ร้อยละ 26.67 โดยมีเฉลี่ยระดับน้ำตาลในเลือดที่ 157.85 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร ผู้ชายมีรอบเอวไม่เกิน 90 เซนติเมตร ร้อยละ 46.15 ผู้หญิงมีรอบเอวไม่เกิน 80 เซนติเมตร ร้อยละ 54.72 โดยรอบเอวเฉลี่ยของผู้ชาย 88.63 เซนติเมตร และรอบเอวผู้หญิง 78.51 เซนติเมตร ค่าดัชนีมวลกายส่วนใหญ่อยู่ที่ 18.5 - 24.9 ร้อยละ 41.91 รองลงมา 25 - 29.9 ร้อยละ 33.33 และ 30 ขึ้นไป ร้อยละ 17.14 และน้อยกว่า 18.5 ร้อยละ 7.62 โดยมีค่าดัชนีมวลกายเฉลี่ย 25.11 กิโลกรัมต่อตารางเมตร และมีญาติสายตรงเป็นโรคเบาหวาน ร้อยละ 63.81

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละการเกิดภาวะแทรกซ้อนของโรคเบาหวาน

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ภาวะแทรกซ้อนของโรคเบาหวาน*		
ภาวะแทรกซ้อนทางตา		
มี	7	6.67
ไม่มี	98	93.33
ภาวะแทรกซ้อนทางไต		
มี	32	30.47
ไม่มี	73	69.53
ภาวะแทรกซ้อนทางเท้า		
มี	5	4.76
ไม่มี	100	95.24
โรคหลอดเลือดหัวใจ		
มี	20	19.05
ไม่มี	85	80.95
โรคหลอดเลือดสมอง		
มี	2	1.91
ไม่มี	103	98.09
อื่นๆ		
- โรคความดันโลหิตสูง		
มี	60	57.14
ไม่มี	45	42.86
- ภาวะซึมเศร้า		
มี	3	2.86
ไม่มี	102	97.14

หมายเหตุ * ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีภาวะแทรกซ้อน โรคความดันโลหิตสูง ร้อยละ 57.14 รองลงมา มีภาวะแทรกซ้อนทางไต ร้อยละ 30.47 โรคหลอดเลือดหัวใจร้อยละ 19.05 ภาวะแทรกซ้อนทางตา ร้อยละ 6.67 ภาวะแทรกซ้อนทางเท้า ร้อยละ 4.76 ภาวะซึมเศร้า ร้อยละ 2.86 และ โรคหลอดเลือดสมอง ร้อยละ 1.91 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละการรักษาโรคเบาหวานและการเข้าร่วมกิจกรรม

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
การรักษาโรคเบาหวาน		
กินยา	102	97.14
ฉีดยา	0	0.00
ทั้งกินและฉีด	3	2.86
ไม่ได้ใช้ยา	0	0.00
การเข้ารับการรักษาตัวแบบผู้ป่วยในของโรงพยาบาล		
ไม่ได้เข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล	103	98.09
ได้เข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล	2	1.91
การเข้าร่วมกิจกรรมคลินิกเบาหวาน		
ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเลย	4	3.81
เข้าร่วมกิจกรรมเป็นบางครั้ง	13	12.38
เข้าร่วมกิจกรรมสม่ำเสมอ	88	83.81

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รักษาโรคเบาหวานด้วยการกินยาร้อยละ 97.14 และรักษาทั้งกินยาและฉีดยาร้อยละ 2.86 โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 98.09 ไม่ได้เข้ารับการรักษาตัวแบบผู้ป่วยในของโรงพยาบาล มีเพียงร้อยละ 1.91 ที่ได้เข้ารับการรักษาตัวแบบผู้ป่วยในของโรงพยาบาล กลุ่มตัวอย่างได้เข้าร่วมกิจกรรมคลินิกเบาหวานสม่ำเสมอร้อยละ 83.81 เข้าร่วมกิจกรรมเป็นบางครั้งร้อยละ 12.38 ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเลยร้อยละ 3.81 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับโรคเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลินของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ การรับประทานยา การควบคุมอาหารและการออกกำลังกาย การรักษาโรคเบาหวาน การป้องกันและรักษาภาวะแทรกซ้อน มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.5 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้โรคเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลินของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อที่	ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน	ตอบถูก		ตอบผิด	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	โรคเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลินเป็นแล้วไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้	91	86.67	14	13.33
2	จำนวนผู้ป่วยโรคเบาหวานมีแนวโน้มที่จะลดลง	87	82.86	18	17.14
3	การควบคุมอาหารและการออกกำลังกายช่วยลดอัตราการเกิดโรคแทรกซ้อนได้	97	92.38	8	7.62
4	การรักษาโรคเบาหวานขึ้นอยู่กับแพทย์เท่านั้น	60	57.14	45	42.86
5	การจัดตั้งชมรมหรือกลุ่มผู้ป่วยโรคเบาหวานช่วยให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันในการปฏิบัติตัวของผู้ป่วย	78	74.29	27	25.71
6	ระดับน้ำตาลในเลือดของคนที่ไม่ได้ป่วยเป็นโรคเบาหวานไม่ควรเกิน 126 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์	89	84.76	16	15.24
7	โรคเบาหวานสามารถตรวจพบด้วยตนเองได้	45	42.86	60	57.14
8	การป้องกันและรักษาโรคแทรกซ้อนคือการสังเกตสิ่งผิดปกติด้วยตนเอง	97	92.38	8	7.62
9	การดูแลเท้าที่ดีคือการป้องกันไม่ให้เท้าเป็นแผลหมั่นทำความสะอาด ใส่รองเท้าทุกครั้งที่ออกนอกบ้าน	104	99.05	1	0.95
10	ผู้ป่วยโรคเบาหวานไม่สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ด้วยตนเอง	87	82.86	18	17.14

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อที่	ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน	ตอบถูก		ตอบผิด	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
11	การวางแผนการรับประทานอาหารอย่างเหมาะสมสามารถทำให้ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้	104	99.05	1	0.95
12	ผู้ป่วยโรคเบาหวานไม่สามารถออกกำลังกายได้	90	85.72	15	14.28
13	โรคเบาหวานสามารถทำให้เกิดโรคความดันโลหิตสูงแทรกซ้อนได้	93	88.57	12	11.43
14	ผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มีอาการของโรคเบาหวานเรื้อรังมีโอกาสเกิดโรคต่อกระຈก แล้วทำให้ตาบอดได้	77	73.33	28	26.67
Mean = 11.42 S.D. = 1.76 Min = 5 Max = 14					

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 99.05 ตอบได้ถูกต้องในเรื่องการดูแลเท้าที่ดีคือการป้องกันไม่ให้เท้าเป็นแผล หมั่นทำความสะอาด ใส่รองเท้าทุกครั้งที่ยกนออกบ้าน และการวางแผนการรับประทานอาหารอย่างเหมาะสมสามารถทำให้ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ รองลงมาตอบถูกร้อยละ 92.38 เท่าๆ กันได้แก่ การควบคุมอาหารและการออกกำลังกายช่วยลดอัตราการเกิดโรคแทรกซ้อนได้ และการป้องกันและรักษาโรคแทรกซ้อนคือการสังเกตสิ่งผิดปกติด้วยตนเอง โรคเบาหวานสามารถทำให้เกิดโรคความดันโลหิตสูงแทรกซ้อนได้ กลุ่มตัวอย่างตอบถูกร้อยละ 88.67 ข้อที่กลุ่มตัวอย่างตอบผิดมากที่สุดได้แก่ โรคเบาหวานสามารถตรวจพบด้วยตนเองได้ ตอบผิดร้อยละ 57.14 รองลงมาได้แก่ การรักษาโรคเบาหวานขึ้นอยู่กับแพทย์เท่านั้น ตอบผิดร้อยละ 42.86 โดยคะแนนความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลินได้คะแนนสูงสุดเท่ากับ 14 คะแนน และคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 5 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 11.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.76 คะแนน สรุปได้ว่า ผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลินในโรงพยาบาลสารภี จังหวัดเชียงใหม่ มีความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลินอยู่ในระดับสูง

ตอนที่ 3 การปฏิบัติตนของกลุ่มตัวอย่าง

การปฏิบัติตนของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 22 ชื่อคำถาม ได้แก่ ด้านการรับประทานอาหารจำนวน 6 ข้อ ด้านสิ่งเสพติดจำนวน 4 ข้อ ด้านการออกกำลังกายจำนวน 3 ข้อ และด้านการรับประทายาจำนวน 9 ข้อ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมกาปฏิบัติตนของกลุ่มตัวอย่าง

การปฏิบัติตนรายด้าน	ค่าเฉลี่ย คะแนน	ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับการปฏิบัติตน
ด้านการรับประทานอาหาร	3.22	0.49	สูง
ด้านสิ่งเสพติด	3.34	0.55	สูง
ด้านการออกกำลังกาย	2.56	0.79	ปานกลาง
ด้านการรับประทายา	3.46	0.22	สูง
การปฏิบัติตนโดยรวม	3.25	0.29	สูง

จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมกาปฏิบัติตน โดยรวมอยู่ในระดับสูงมีคะแนนเฉลี่ย 3.25 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.29 ด้านที่มีการปฏิบัติตนอยู่ในระดับสูง ได้แก่ ด้านการรับประทายามีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.46 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.22 รองลงมาคือด้านสิ่งเสพติด มีคะแนนเฉลี่ย 3.34 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55 และด้านการรับประทานอาหาร มีคะแนนเฉลี่ย 3.22 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49 ด้านที่มีการปฏิบัติตนอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการออกกำลังกาย มีคะแนนเฉลี่ย 2.56 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.79

ตอนที่ 4 ระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 8 มิติ จำนวน 35 ข้อคำถาม ได้แก่ มิติด้านร่างกาย 10 ข้อ มิติด้านข้อจำกัดทางร่างกาย 4 ข้อ มิติด้านการเจ็บปวดทางร่างกาย 2 ข้อ มิติด้านสุขภาพโดยรวม 5 ข้อ มิติด้านสังคม 2 ข้อ มิติด้านความมีชีวิตชีวา 4 ข้อ มิติด้านข้อจำกัดทางจิตใจ 3 ข้อ และมิติด้านสุขภาพจิต 5 ข้อ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.7 ระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

องค์ประกอบของคุณภาพชีวิต	ค่าเฉลี่ย คะแนน	ค่าส่วน เบี่ยงเบน	ระดับคุณภาพชีวิต
		มาตรฐาน	
มิติด้านร่างกาย	85.95	1.73	ดีมาก
มิติด้านข้อจำกัดทางร่างกาย	87.14	2.75	ดีมาก
มิติด้านการเจ็บปวดทางร่างกาย	83.05	1.72	ดีมาก
มิติด้านสุขภาพโดยรวม	64.52	2.17	ดี
มิติด้านสังคม	93.45	9.82	ดีมาก
มิติด้านความมีชีวิตชีวา	80.95	1.64	ดี
มิติด้านข้อจำกัดทางจิตใจ	92.38	2.28	ดีมาก
มิติด้านสุขภาพจิต	87.47	1.15	ดีมาก
คุณภาพชีวิตโดยรวม	84.36	1.40	ดีมาก

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีคุณภาพชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก มีคะแนนเฉลี่ย 84.36 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.40 ด้านที่มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดีมาก ได้แก่ มิติด้านสังคมมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย 93.45 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.82 รองลงมา คือ มิติด้านข้อจำกัดทางจิตใจ มีคะแนนเฉลี่ย 92.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.28 มิติด้านสุขภาพจิต มีคะแนนเฉลี่ย 87.47 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.15 มิติด้านข้อจำกัดทางร่างกาย มีคะแนนเฉลี่ย 87.14 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.75 มิติด้านร่างกาย มีคะแนนเฉลี่ย 85.95 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.73 และมิติด้านการเจ็บปวดทางร่างกาย มีคะแนนเฉลี่ย 83.05 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.72 ด้านที่มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี ได้แก่ มิติด้านความมีชีวิตชีวามีคะแนนเฉลี่ย 80.95 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.64 และมิติด้านสุขภาพโดยรวม มีคะแนนเฉลี่ย 64.52 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.17

ตอนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน และการปฏิบัติตนกับระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน อายุที่เริ่มป่วยเป็นโรคเบาหวาน ระยะเวลาการป่วยเป็นโรคเบาหวาน ระดับน้ำตาลในเลือด รอบเอวและดัชนีมวลกาย ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน และการปฏิบัติตนของผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน กับระดับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลินในโรงพยาบาลสารภี จังหวัดเชียงใหม่ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.8 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยส่วนบุคคล	r	p-value	ระดับความสัมพันธ์
อายุ	-0.14	0.169	-
รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน	0.11	0.244	-
อายุที่เริ่มป่วยเป็นโรคเบาหวาน	-0.06	0.565	-
ระยะเวลาการป่วยเป็นโรคเบาหวาน	-0.07	0.450	-
ระดับน้ำตาลในเลือด	0.03	0.740	-
รอบเอว	-0.14	0.164	-
ดัชนีมวลกาย	-0.05	0.635	-

จากตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน อายุที่เริ่มป่วยเป็นโรคเบาหวาน ระยะเวลาการป่วยเป็นโรคเบาหวาน ระดับน้ำตาลในเลือด รอบเอวและดัชนีมวลกาย ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างเลย

ตารางที่ 4.9 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานกับระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

คะแนนความรู้กับระดับคุณภาพชีวิต	r	p-value	ระดับความสัมพันธ์
มิติด้านร่างกาย	0.04	0.670	-
มิติด้านข้อจำกัดทางร่างกาย	0.17	0.089	-
มิติด้านการเจ็บปวดทางร่างกาย	0.11	0.250	-
มิติด้านสุขภาพโดยรวม	0.08	0.426	-
มิติด้านสังคม	0.15	0.136	-
มิติด้านความมีชีวิตชีวา	0.20	0.038*	ต่ำ
มิติด้านข้อจำกัดทางจิตใจ	0.07	0.462	-
มิติด้านสุขภาพจิต	0.15	0.122	-
คุณภาพชีวิตโดยรวม	0.15	0.118	-

* ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 4.9 แสดงให้เห็นว่าความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิตมิติด้านความมีชีวิตชีวา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p\text{-value} = 0.038$) แต่ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานของกลุ่มตัวอย่างไม่มีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิตมิติด้านร่างกาย มิติด้านข้อจำกัดทางร่างกาย มิติด้านการเจ็บปวดทางร่างกาย มิติด้านสุขภาพโดยรวม มิติด้านสังคม มิติด้านข้อจำกัดทางจิตใจ และมิติด้านสุขภาพจิต และความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานของกลุ่มตัวอย่างไม่มีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิตโดยรวม

ตารางที่ 4.10 ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนกับระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

คะแนนการปฏิบัติตน กับระดับคุณภาพชีวิต	r	p-value	ระดับความสัมพันธ์
มิติด้านร่างกาย	0.20	0.039*	ต่ำ
มิติด้านข้อจำกัดทางร่างกาย	0.05	0.621	-
มิติด้านการเจ็บปวดทางร่างกาย	0.19	0.048*	ต่ำ
มิติด้านสุขภาพโดยรวม	0.33	0.001**	ปานกลาง
มิติด้านสังคม	0.18	0.066	-
มิติด้านความมีชีวิตชีวา	0.36	0.000**	ปานกลาง
มิติด้านข้อจำกัดทางจิตใจ	0.25	0.011*	ต่ำ
มิติด้านสุขภาพจิต	0.44	0.000**	ปานกลาง
คุณภาพชีวิตโดยรวม	0.30	0.002**	ต่ำ

* ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

** ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

จากตารางที่ 4.10 แสดงให้เห็นว่าการปฏิบัติตนของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิตมิติด้านร่างกาย มิติด้านการเจ็บปวดทางร่างกาย และมิติด้านข้อจำกัดทางจิตใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (p-value = 0.039, 0.048 และ 0.011 ตามลำดับ) และมีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิตโดยรวม มิติด้านสุขภาพโดยรวม มิติด้านความมีชีวิตชีวา และมิติด้านสุขภาพจิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (p-value = 0.002, 0.001, < 0.001 และ < 0.001 ตามลำดับ) แต่การปฏิบัติตนของกลุ่มตัวอย่างไม่มีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิตมิติด้านข้อจำกัดทางร่างกาย และมิติด้านสังคม